

Sondringen mellem selvstændige og lønmodtagere – hvor går grænsen

Stadig flere vælger i dag at arbejde som selvstændige, herunder både som konsulenter, freelancere og håndværkere.

For mange giver det fleksibilitet og mulighed for at tilrettelægge arbejdet på egne vilkår, og samtidig gør virksomheder i stigende grad brug af eksterne samarbejdspartnere frem for at ansætte medarbejdere. Men udviklingen rejser et centralt spørgsmål: Hvornår er der reelt tale om selvstændig erhvervsvirksomhed, og hvornår fungerer samarbejdet i praksis som et ansættelsesforhold?

Og det er ikke kun et teoretisk spørgsmål. Den skattemæssige kvalifikation har stor betydning for både beskatning, fradragsmuligheder og anvendelse af virksomhedsordningen. Samtidig er det et område, hvor Skattestyrelsen har betydeligt fokus, og hvor vurderingen altid beror på en konkret helhedsbedømmelse.

Det afgørende er i den sammenhæng ikke, hvordan samarbejdet er beskrevet i aftalen, eller om der faktureres med moms. Det afgørende vil altid være, hvordan arbejdet rent faktisk er organiseret og udføres i praksis.

Konsekvenser hvis en selvstændig anses som lønmodtager

Hvis man som selvstændig skattemæssigt bliver omkvalificeret til lønmodtager, kan det få væsentlige økonomiske konsekvenser. Indkomsten beskattes som personlig lønindkomst, og fradrag for virksomhedens driftsomkostninger bortfalder. Eventuelle opsparede midler i virksomhedsordningen kan blive beskattet, og Skattestyrelsen vil ofte ændre ansættelsen flere år tilbage i tid.

Også den virksomhed, der har betalt for arbejdet, kan blive mødt med krav om betaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, hvis Skattestyrelsen vurderer at der reelt er tale om et ansættelsesforhold.

Ofte vil et samarbejde være formaliseret i en konsulent- eller entrepriseaftale, med fokus på fleksibilitet og selvstændighed i samarbejdet. Men hvis arbejdets tilrettelæggelse i praksis minder mere om en ansættelse end om en selvstændig erhvervsdrivende, er det de faktiske forhold i samarbejdet, som vil blive lagt til grund ved Skattestyrelsens vurdering.

Det gælder specielt i situationer, hvor en person over længere tid arbejder fast for én enkelt kunde, har en stabil og forudsigelig indtjening, og hvor personen i det daglige fungerer som en del af kundens organisation.

I sådanne tilfælde vil grænsen mellem selvstændig og lønmodtager ofte blive udvisket, og beviset for at personen faktisk er selvstændig erhvervsdrivende vil være vanskelig at fremlægge.

Økonomisk risiko og antallet af kunder

Udgifter til transport, ophold eller lignende vil ofte blive betragtet som udgifter, en lønmodtager også kan have. Derfor er det ikke nødvendigvis et tegn på selvstændig virksomhed. Den relevante risiko er i stedet knyttet til selve opgaveløsningen, fx hvis man arbejder til fast pris, har ansvar for fejl eller selv kan lide et tab.

Det er ikke et krav at have mange kunder, men hvis man over længere tid arbejder for kun én kunde, vil det være et centralt moment i Skattestyrelsens vurdering.

Og hvis arbejdet samtidig har karakter af fuldtidsbeskæftigelse, og man indgår i den daglige drift, vil situationen ofte pege i retning af et ansættelsesforhold. Herunder særligt hvis man i en længere periode kun har én kunde, og fakturerer denne løbende med en fast dagspris, og arbejdet har karakter af en fast tilknytning med samme arbejdsmonster måned efter måned.

Konsekvenser for virksomhedens kunder

Problemstillingen er ikke kun relevant for den selvstændige. Også virksomheder, der anvender eksterne samarbejdspartnere, kan blive ramt. Hvis et samarbejde reelt vurderes som et ansættelsesforhold, vil virksomheden blive anset som arbejdsgiver. Det indebærer, at virksomheden skulle have indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Er det ikke sket, kan virksomheden blive mødt med et krav om betaling af disse beløb. Også selv om betalingen allerede er sket til den selvstændige. Derudover kan der blive beregnet renter og i visse tilfælde pålagt bøder.

I praksis kan det betyde en betydelig ekstraudgift, som det kan være vanskeligt at få dækket. For mindre virksomheder kan brugen af selvstændige virke som en fleksibel løsning, men hvis samarbejdet reelt fungerer som ansættelse, kan det vise sig at være en dyr konstruktion.

Og Skattestyrelsens vurdering af om man er selvstændig eller ej vil ikke blive påvirket af at den selvstændige har drevet sin virksomhed i et selskab i stedet for en personlig erhvervsvirksomhed. I disse tilfælde vil de skattemæssige konsekvenser ofte blive at der skal betales mere i skat, end der er tjent – altså en skat på over 100% - hvis Skattestyrelsen finder, at der reelt er tale om en ansættelsesforhold.

Gode råd til dig som selvstændig

Hvis du driver selvstændig virksomhed, er det vigtigt løbende at forholde sig til, hvordan samarbejdet med dine kunder fungerer i praksis. Det er afgørende, at din virksomhed fremstår som en reel virksomhed og ikke som en fast funktion hos én kunde. Hvis du har én dominerende kunde, bør samarbejdet så vidt muligt være tidsafgrænset eller projektbaseret, og du bør arbejde aktivt med at tiltrække flere kunder.

Synlighed har også betydning. En professionel hjemmeside, en opdateret LinkedIn-profil og markedsføring af dine ydelser er med til at understøtte, at du driver virksomhed med adgang til et marked.

Derudover bør du være opmærksom på, hvilken økonomisk risiko du reelt påtager dig, og hvordan dine opgaver er struktureret.

Såfremt I måtte have spørgsmål eller bemærkninger til ovennævnte, så ring eller mail til jeres revisor.

Med venlig hilsen

Bille & Buch-Andersen A/S

Revision og rådgivning
Holsbjergvej 31-33
2620 Albertslund

Tlf. 4343 8143
www.bba.dk

Denne publikation udgør ikke og kan ikke erstatte professionel rådgivning. Bille & Buch-Andersen påtager sig intet ansvar for tab nogen måtte lide som følge af handlinger eller undladelser baseret på publikationens indhold, ligesom Bille & Buch-Andersen ikke påtager sig ansvar for indholdsmæssige fejl og mangler.